

Akciğer kanseri konusunda bilimsel yayınlar: Türkiye'den bir bakış

Gürhan ÖZ¹, Sevinç SARINÇ ULAŞLI², Ersin GÜNAY², Mükremin UYSAL³, Ahmet AHSEN⁴, Okan SOLAK¹

¹ Afyon Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Afyonkarahisar,

² Afyon Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Afyonkarahisar,

³ Afyon Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Onkoloji Anabilim Dalı, Afyonkarahisar,

⁴ Afyon Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Afyonkarahisar.

Tuberk Toraks 2013; 61(4): 351-354 • doi: 10.5578/tt.6667

Akciğer kanseri 20. yüzyılın başında nadir görülen bir hastalıkken sıklığı giderek artmış ve 2008 yılında tüm dünyada 1.6 milyon yeni akciğer kanseri hastası kaydedilmiştir (1). 2010 yılında ise tüm dünyadaki kanser ölümlerinin %19'undan akciğer kanserinin sorumlu olduğu tespit edilmiştir (2).

Akciğer kanseri onkoloji, göğüs cerrahisi, göğüs hastalıkları, radyoloji, nükleer tıp, radyasyon onkolojisi, gibi birçok anabilim dalını ilgilendiren güncel bir hastalıktır. Son yıllarda akciğer kanseri konusunda yapılan çalışmaların sayısı ve hangi bilim dalları tarafından yapıldığı ilgi çeken bir konudur.

Bu makalede dünyada ve Türkiye'de akciğer kanseri konusunda yapılan bilimsel araştırmaların sayısının, yayınlandıkları dergilerin ve yıllara göre dağılımlarının araştırılması, böylece ülkemizdeki araştırmacıların akciğer kanseri konusundaki araştırmalarının değerlendirilmesi hedeflenmiştir.

Bu amaçla, dünyada ve ülkemizde 2003-2013 yılları arasında "Science Citation Index (SCI)" ve Science Citation Index-Expanded (SCI-E)" kapsamında olan dergilerde yayınlanmış akciğer kanseri konusundaki bütün çalışmalar değerlendirildi. Bu değerlendirme için

Thomson Reuters Web of Knowledge-Web of Science yazılımı kullanıldı (07.10.2013). Ayrıca, ülkemizdeki araştırmacıların katılmış oldukları bilimsel yayınların özetleri incelendi. Tüm dünyada 2003-2013 yılları arasında akciğer kanseri hakkında toplam 113.516 bilimsel yayın olduğu tespit edildi. Yayınların ülkelere göre dağılımı Tablo 1'de gösterilmiştir. Ülkemiz araştırmacılarının bu yayınlardan 1710'una katılmış oldukları ve yayın sayısına göre sıralamada 15. sırada yer aldıkları görüldü (Tablo 1).

Tüm dünyada yapılan yayınların türü Tablo 2'de gösterilmektedir. Ülkemizdeki araştırmacıların katılmış oldukları çalışmaların da %78'inin makale, %4.9'unun ise derleme olarak yayınlandığı saptandı.

Dünyada 2003 yılından bu tarafa her yıl artan sayıda araştırmanın olduğu görülmektedir. Ülkemizden ise 2012 yılında en yüksek sayıda bilimsel yayın (240 yayın) dünya literatürüne eklenmiştir. Yayınların yıllara göre dağılımı Şekil 1 ve 2'de gösterilmiştir.

Bu çalışmaların SCI ve SCI-E kapsamında yayınlandığı ilk 10 dergi Tablo 3'te gösterilmektedir. Klinik onkoloji dergilerinin yanı sıra kanser araştırma dergilerinin de bu sıralamada önlerde yer alması akciğer kanseri ko-

Yazışma Adresi (Address for Correspondence):

Dr. Gürhan ÖZ, Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, AFYONKARAHISAR - TÜRKİYE

e-mail: gurhanoz_06@hotmail.com

Tablo 1. Tüm dünyada akciğer kanseriyle ilişkili bilimsel yayınların ülkelere göre dağılımı (ilk 20 ülke)

Ülkeler	Yayın sayısı (n= 113.516) (%)
Amerika Birleşik Devletleri	41.758 (%36.8)
Japonya	12.205 (%10.8)
Çin Halk Cumhuriyeti	11.127 (%9.8)
Almanya	7482 (%6.6)
İtalya	6973 (%6.1)
İngiltere	6920 (6.1)
Fransa	5688 (%5.0)
Kanada	4940 (%4.3)
Güney Kore	4576 (%4.0)
İspanya	3806 (%3.3)
Hollanda	3523 (%3.1)
Tayvan	2964 (%2.6)
Avusturya	2469 (%2.1)
İsviçre	1855 (%1.6)
Türkiye	1710 (%1.5)
Hindistan	1704 (%1.5)
Belçika	1656 (%1.4)
İsveç	1640 (%1.4)
Polonya	1603 (%1.4)
Yunanistan	1601 (%1.4)

Tablo 2. Tüm dünyadaki bilimsel yayınların türleri

Yayın türü	Yayın sayısı (n= 113.516) (%)
Makale	80.168 (%70.6)
Toplantı özeti	14.388 (%12.6)
Derleme	11.289 (%9.9)

nusunda yapılan deneysel araştırmaların ve yeni geliştirilecek yöntemlerin gündemde olduğunu göstermektedir.

Ülkemiz araştırmacılarının yayınlarının kabul olduğu dergileri incelediğimizde ilk 10 sırada üç adet Türkiye'de basılan dergi göze çarpmaktadır (Tablo 4). Bu dergilerin ülkemizde basılan SCI-E kapsamında dergiler olması nedeniyle daha çok tercih edildiğini düşünmekteyiz. Bu yayınların bilim dallarına göre dağılımları Tablo 5 ve Tablo 6'da belirtilmiştir.

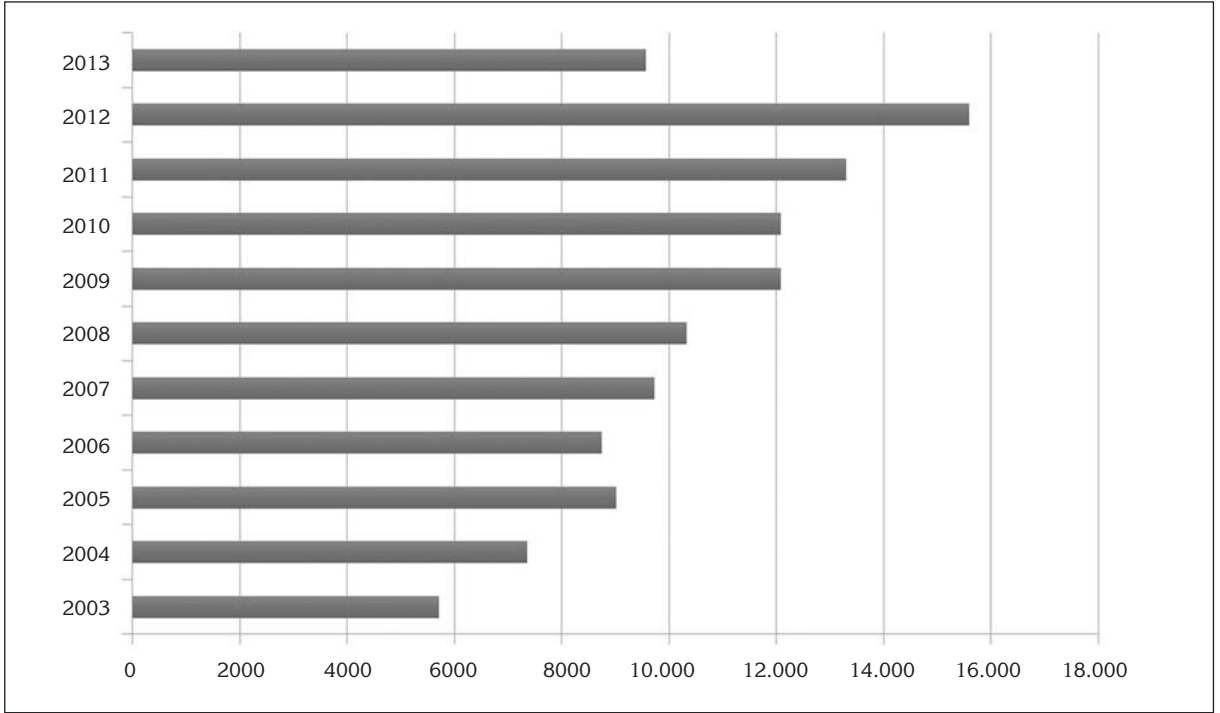
Ülkemizdeki araştırmacıların katılmış oldukları yayınların hücre biyolojisi ve moleküler biyoloji alanlarında dünyadaki araştırmalarla karşılaştırıldığında yüzde olarak daha az olduğu göze çarpmaktadır. Multidisipliner yaklaşım gerektiren akciğer kanseri konusunda deneysel alanda daha fazla çalışma yapılması olanağı sağlanması için ülkemizde üniversitelerin ve ulusal araştırma desteklerinin bu konularda yapılacak olan çalışmalara kaydırılması gerektiğini düşünmekteyiz. Ayrıca, bu konularda çalışma yapmak isteyen araştırmacıların eğitim taleplerinin gerek yurt içinde gerekse yurt dışında desteklenmesi gerekmektedir.

Tüm yayınların bilim dalları incelendiğinde onkolojiden sonra ikinci sırada yer alan bilim dalı solunum sistemi olmasına karşın göğüs hastalıklarıyla ilişkili dergilerin ilk 10 sırada yer almadıkları dikkati çekmektedir. Bu durum; göğüs hastalıkları dergilerinin akciğer kanseri dışındaki diğer konularda daha fazla yayın kabul etmeleri veya araştırmacıların akciğer kanseri konusunda yapmış oldukları yayınları öncelikli olarak onkoloji ve/veya araştırma (research) alanındaki dergilere göndermeyi tercih etmeleriyle açıklanabilir.

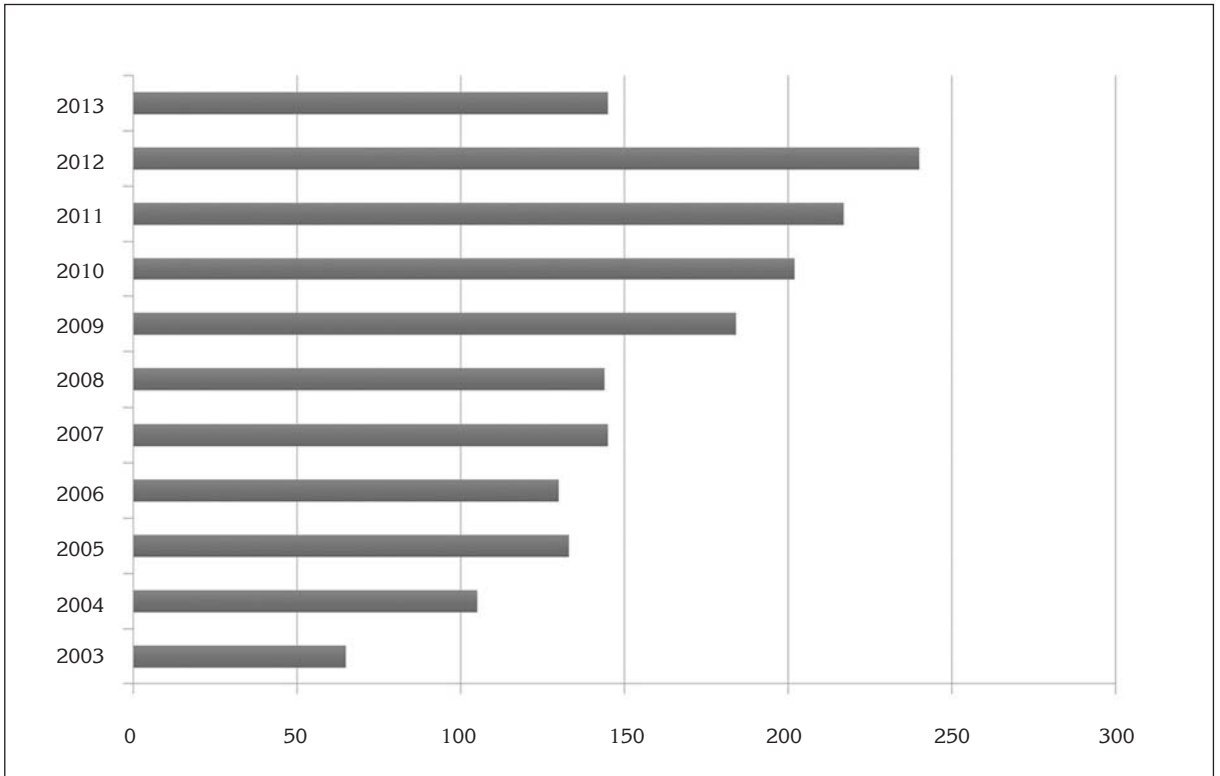
Tüm dünyadaki bilimsel yayınlarda göğüs cerrahisi bilim dalı 6. sırada (%4.8) yer alırken ülkemizde 3. sırada (%10.1) yer almaktadır (Tablo 5, 6). Ülkemizde göğüs cerrahilerinin özellikle bu konudaki araştırmalara dünyadaki göğüs cerrahilerinden yüzde olarak daha fazla katkıda buldukları sonucu çıkarılabilir.

Sigaranın yanında çevresel ve mesleki maruziyetlerin de akciğer kanseri gelişiminde etkili olduğu bilinmektedir (3). Tüm dünyadaki yayınların bilim dalları arasında halk sağlığı ve meslek hastalıklarının 9. sırada yer aldıkları görülmektedir. Ülkemizdeki halk sağlığı ve meslek hastalıkları uzmanlarının da akciğer kanseri konusunda epidemiyolojik ve diğer çalışmalarda yer almalarının gerekli olduğunu düşünmekteyiz.

Sonuç olarak, ülkemiz anabilim dallarındaki araştırmacıların akciğer kanseri konusunda yapmış oldukları araştırmaların sayısının az olduğu görülmüştür. Ayrıca, moleküler onkoloji, deney ve araştırma ile ilgili bilimsel yayın sayısının yeterli olmadığı fark edilmiştir. Ülkemizden de çok merkezli multidisipliner araştırmaların ve metaanalizlerin yapılması gerekmektedir. Araştırmacıların yeterli eğitim, ekipman ve bütçe desteğiyle akciğer kanserinin moleküler biyolojisi, genetiği ve yeni geliştirilecek tedavi yöntemleri konusunda dünya literatürüne katkı yapmaları ülkemiz ve tüm dünya için gerekli ve önemlidir.

Şekil 1. Tüm dünyadaki yayınların yıllara göre dağılımı.

Şekil 2. Ülkemiz araştırmacılarının yayınlarının yıllara göre dağılımı.

Tablo 3. Tüm dünyadaki araştırmacıların katılmış oldukları araştırmaların yayınlandığı dergilerin listesi (ilk 10 dergi)

Dergi adı	Yayın sayısı (n= 113.516) (%)
Journal of Thoracic Oncology	4935 (%4.3)
Lung Cancer	4470 (%3.9)
Journal of Clinical Oncology	3660 (%3.2)
International Journal of Radiation Oncology Biology Physics	2353 (%2.07)
Clinical Cancer Research	1988 (%1.7)
Annals of Oncology	1855 (%1.6)
Cancer Research	1795 (%1.5)
Plos One	1516 (%1.3)
International Journal of Cancer	1223 (%1.07)
Anticancer Research	1183 (%1.04)

Tablo 4. Ülkemizden araştırmacıların katılmış oldukları çalışmaların yayınlandığı dergilerin listesi (ilk 10 dergi)

Dergi adı	Yayın sayısı (n= 1710) (%)
Lung Cancer	75 (%4.3)
Asian Pacific Journal of Cancer Prevention	47 (%2.7)
Journal of Thoracic Oncology	47 (%2.7)
Medical Oncology	43 (%2.5)
Türk Göğüs Kalp Damar Cerrahisi Dergisi	43 (%2.5)
Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi	39 (%2.2)
Tumori	33 (%1.9)
Journal of Clinical Oncology	31 (%1.8)
UHOD Uluslararası Hematoloji Onkoloji Dergisi	31 (%1.8)
Journal of Buon	30 (%1.7)

Tablo 5. Bilim dallarına göre tüm bilimsel yayınların dağılımı

Bilim dalı	Yayın sayısı (n= 113.516) (%)
Onkoloji	53.448 (%47.1)
Solunum sistemi	16.731 (%14.7)
Radyoloji, nükleer tıp, tıbbi görüntüleme	10.205 (%8.9)
Biyokimya moleküler biyoloji	8111 (%7.1)
Farmakoloji	8089 (%7.1)
Göğüs cerrahisi	5536 (%4.8)
Hücre biyolojisi	5276 (%4.6)
Genel dahiliye	5115 (%4.5)
Halk sağlığı ve meslek hastalıkları	4539 (%3.9)
Patoloji	4005 (%3.5)

Tablo 6. Bilim dallarına göre ülkemiz araştırmacılarının katıldığı bilimsel yayınların dağılımı

Bilim dalı	Yayın sayısı (n= 1710) (%)
Onkoloji	650 (%38.0)
Solunum sistemi	266 (%15.5)
Göğüs cerrahisi	173 (%10.1)
Genel dahiliye	150 (%8.7)
Radyoloji, nükleer tıp, tıbbi görüntüleme	146 (%8.5)
Kardiyoloji ve kardiyovasküler sistem	118 (%6.9)
Biyokimya moleküler biyoloji	112 (%6.5)
Farmakoloji	87 (%5.1)
Araştırma deneysel tıp	56 (%3.2)
Genetik	51 (%2.9)

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Bildirilmemiştir.

KAYNAKLAR

1. Jemal A, Bray F, Center MM, Ferlay J, Ward E, Forman D. Global cancer statistics. *CA Cancer J Clin* 2011; 61: 69-90.
2. Lozano R, Naghavi M, Foreman K, Lim S, Shibuya K, Aboyans V, et al. Global and regional mortality from 235 causes of death for 20 age groups in 1990 and 2010: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2010. *Lancet* 2012; 380: 2095-128.
3. Schwartz AM, Rezaei MK. Lung cancer: epidemiology, surgical and molecular biology. In: Spiro SG, Silvestri GA, Agustí A. 4th ed. Elsevier Philadelphia: Clinical Respiratory Medicine, 2012: 776-87.